

Việc thất nghiệp và thất nghiệp

Tác Giả: Pháng-Vũ Võ Tam-Anh
Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 14:31

Trong cái khung cảnh đó, tôi đi tìm những người Việt Nam đang bị bỏ quên.

Cách Paris chỉ 200km về phía bắc, thành phố Lens xuất hiện với những ngọn núi than coke, xa xa trông như những Kim Tự Tháp Ai Cập những lối là màu đen u ám. Đó là xã sở của những mỏ than miền bắc nước Pháp, một vùng mà tôi sợ góa phụ lên rất cao, vì đàn ông ở đây quá lam lũ nên phần nhiều chết sớm. Cách đó không xa, trên con đường hướng về thành phố Calais, có nhiều khu rừng rậm rịt ít ai lui tới. Xa hơn chút nữa là một vùng đầm lầy ở Saint Omer, nơi tôi nghĩ là một khu du lịch.

Vào mùa hè, du khách đến để tìm sự thanh mát hoang vu, có thể mượn những chiếc thuyền nhỏ chèo một mình trên những con lạch ngoằn ngoèo hai bên bờ lau sậy để tìm cái thú cô đơn. Nếu đi đông trên một chiếc tàu có người hướng dẫn thì du khách được yêu cầu giữ im lặng để thưởng thức vẻ đẹp của những tiếng động của đầm lầy, một sự hòa âm kỳ diệu của loài muôn thú hoang dã.

Trong cái khung cảnh đó, tôi đi tìm những người Việt Nam đang bị bỏ quên.

Đôi khi tôi nhớ lại những cảnh miền bắc nước Pháp mà khí hậu thì nóng là ác nghiệt, trong khi vùng Calais đang được báo động đỏ vì bão lụt, tôi lại nhớ mãi lâu cũng tới được Angres, một làng nhỏ cách Lens chỉ 20 km chung quanh toàn là ruộng và rừng.

Việc tố tụng, người tố tụng

Tác Giả: Pháng-Vũ Võ Tam-Anh
Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 14:31

Dân trong làng cũng biết đâu đó đang có những người Việt Nam đang trốn chui trốn nhủi, những người ra rớt dè dặt, không phải sợ cho họ mà họ sợ cho chính những người sans papier này. Cùng tôi đánh báo vào Tòa Xã để họ đi thẩm. May mắn thay, tôi được đón tiếp tử tế và họ cũng dần rõ ràng.

Tôi gặp một nhân viên tên là Laurence Louchaert, tôi phải viết ra đây để vinh danh sự thật sự ngay và đàng hoàng tình cảnh của một công chức người Pháp. Bà viết cho tôi cái sổ để đi đến công chức người Việt tiếp trung. Thấy sự việc quá ngoạn ngoèo tôi hơi lúng túng, Bà Louchaert hiểu ý báo tôi: "Thôi được, để tôi đưa ông đi". Tôi chưa kịp vui mừng thì bà nói tiếp: "Ông cho tôi coi đôi giày". Tôi ngạc nhiên nghĩ bụng nghĩ chớ nghĩ là bà nghi mình là shoe terrorist hay sao mà đòi khám giày? Hôm nay tôi mang đôi giày đi rửa và đưa cho bà coi, Bà vui vẻ mỉm cười: "Đúng vào đó bùn lầy và trốn trốn lỏm, nếu ông mang giày khác chắc đi không nổi đâu".

Tôi theo sau xe bà Louchaert khoan khoan cây sồi thì rẽ vào một con đường đất quanh co. Đến rìa một khu rừng thì bà cho mình xe chĩa vào rừng rồi bóp ba tiếng còi ra hiệu. Một lát sau một người người hiên ra xa xa trong rừng và khi thấy chĩa xe quên thu còi của bà Louchaert, hơi yên tâm tiến về phía chúng tôi. Bà Louchaert giao tôi cho một người người này để họ đưa tôi vào trong rừng sâu, bà chào chúng tôi và lui xe ra về. Một người người này cho tôi biết bà này là ân nhân, đã nuôi ăn học và giúp học ở đây.

Loại khoan 200 mét sinh lầy trốn trốn, sự tôi té nên hai cây thanh niên kẹp tôi hai bên, tôi được được khu lều của những người Việt Nam đang trốn trốn. Gỗ là lều những người ra chĩa là những tấm nylon chằng ngang chằng dặt, phần nhều để làm mái còn hai bên bịt trống, và ngay giữa lều cũng là bùn lầy và nhều hai bên bịt vào. Ở giữa căn lều là có một tấm ván để làm bàn, một đèn lồng đang cháy, có khoan chức người đang bu quanh để sưởi, trong đó có hai người đàn bà. Người nào cũng ra hết sức dè dặt, rớt rớt và trốn trốn.

Tôi xin phép được chụp hình thì mọi người đều đồng thanh là không nên, vì vậy tôi không dám nài nỉ thêm để cho họ yên tâm. Tôi thấy họ như là những con chim bị đùn, sợ tất cả, nghi ngờ tất cả, không biết tin vào đâu, bám vào đâu. Sau khi cắt nghĩa cái lý do tôi tìm đến với họ, họ dần dần yên tâm và kẹp lều nhều chuyển với tôi.

"Trời" này được lập ra từ tháng Chín 2009. Để nhìn những người mới và một số người đã sống trong những trại khác từ nhều năm nay. Ở đây chắc có người Việt Nam thôi, hiện có khoan năm người người, con số này lên xuống bất thường, có khi lên đến cả trăm, có khi xuống còn vài người. Ở thời điểm này, "nhỏ" nhều vì họ đã ra đi từ mùa hè năm áp nay mới đến, "xuất" ít vì

Việc thoát, ngụy trang

Tác Giả: Pháng-Vũ Võ Tam-Anh
Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 14:31

thời tiết xấu nên những việc đột kích rồi trốn cũng rất khó khăn. Những người đi trốn có khi tìm được, có khi do bà Louchaert đem trốn, những người đi thì lén lén ra đi, không ai biết đi đâu và đi bằng cách nào.

Mọi đêm những người có công năm hoặc mười người đi bỏ ra bên xe hàng cách đó chừng ba cây số để tìm cách đi qua Anh. Một số đi thoát, một số bị bắt thì bị giam trong những trại tù (camps de détention) ở Pháp, Hòa Lan hoặc Đức, hoặc bị trả về nước. Gần đây có một phần Việt Nam bị bắt và giam ở Hòa Lan tám tháng vì a mị để rồi chết. Chắc có những người Việt Nam nào bị đưa về nước vì họ nhận quy định liên tục để được sống.

Những người này tuy sống chung với nhau trong cùng một hoàn cảnh nhưng cũng xa lạ với nhau và hình thức cũng "giấu mình" với nhau, mặc dù họ đều có chung một tâm trạng là sợ bị bắt và sợ bị đưa về Việt Nam.

Tất cả đều không biết nói tiếng Pháp, một vài người biết một vài tiếng Anh nên nếu có sự giao thiệp với bên ngoài, ngay cả với bà Louchaert thì cũng rất khó khăn. Một lát sau, gần như họ tin tưởng họ nên tôi nên câu chuyện có phần của mình họ nên những cũng không tránh được sự dè dặt rồi rề. Chắc có chuyện trốn, 19 tuổi, ít thời trang và bộ phận nên cho tôi biết tên là Trần Minh Hùng đã đi trốn sang Hà vào kho hàng tháng Ba năm nay. Một phần nào đã có gia đình để lại bên nhà, tất cả đều đi trốn Việt Nam bằng đường ngấm ngầm thì kho hàng đưa năm đó nay.

Trước mặt tôi, một "niên trưởng" 47 tuổi (nhỏ hơn tôi gần 30 tuổi!) cho biết là đã đi trốn Hòa Bình cách đây năm tháng. Một thanh niên có vẻ lạnh lùng hơn đã đi trốn vùng Hà Nội những người như tôi đành không cho tôi biết đích xác là ở đâu. Không có những người nào đi trốn miền Nam hay phía nam tỉnh Quảng Bình, tức là những người bị nước ra đi này đã sống dưới chế độ cộng sản thì xa xưa nay, phần lớn sinh sau năm 1975..

Một đường dây ở Việt Nam buộc những người này phải trả từ 200 đến 300 đô la để được chuyển qua Tàu bằng xe lửa rồi từ đó họ phải trả cước. Họ tiếp tục di chuyển bằng đường bộ và phần lớn thì, sống bằng sống bằng những cách để qua Nga, xuyên qua các nước Đông Âu, Đức rồi cuối cùng đến Pháp mà họ cho là trốn áp chót, vì mục tiêu thì khi còn ở Việt Nam phải là Anh Quốc, thiêng đảng của họ nên theo họ.

Vì vậy số phần đã đưa đến vùng sinh lý Calais này, bị biên giới với nước Anh. Cách đây

Việc thuyết, người thuyết

Tác Giả: Pháng-Vũ Võ Tam-Anh
Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 14:31

mấy năm, Pháp phải đóng cửa trạm tiếp đón Sangatte ngay trên miền nam xuyên qua biên Manche, vì nhiều người tị nạn bắt chấp hiểm nguy đã tìm cách qua Anh bằng đường hầm. Trong cuộc hành trình dài bằng phẳng nửa vòng trái đất, họ thường bám trên các xe vận tải hàng xuyên qua Châu Âu.

Trên trong những thùng chứa hàng trong xe, họ phải ép xác, có khi chịu đựng không ăn uống trong nhiều ngày. Khám xét những xe vận tải đầy ắp hàng đi tị nạn này qua những cửa khác làm cho cảnh sát biên phòng phải điên đảo vì không phải là chuyên chở người lúc nào cũng làm được.

Năm ngoái, hải quan Pháp đã khám phá được một số người xác chết người Á Châu vì ngộp trong xe hàng, không biết có phải là Việt Nam không. Ngày nay hải quan Calais và Douvres có một phương pháp khoa học hơn, là đo lượng khí cac-bô-nic (CO2) thải ra để biết trong xe có người hay không.

Cuộc nói chuyện đi đến tận chỗ thân mật hơn. Một bác đã lên tuổi cho biết là đã đi vùng Nghê Tnh. Tôi buớc miệng pha trò: "Quê họ là Bắc Hà". Ông này diễm nhiên trả lời: "Vâng, tôi sinh ra quê họ là Bắc, nhưng không muốn chốt chốt quê họ là Bắc." Một người trẻ hơn, đi từ Quảng Bình, cho biết là đã bỏ vợ và hai đứa con nhỏ lại vì: "Chỉ còn một miếng ruộng nhỏ, cày cấy cho lợn cũng chỉ nuôi một miếng ăn thôi, tôi phải ra đi để bắt đi một miếng".

Trong khi đó, một cô xuýt chút gì ở Việt Nam đứng vào hàng nhợt nhạt giời. Tôi liên tục đứng truy vấn "Anh phải sống" của Nhật Linh, vì trong cặp vợ chồng, một người phải chấp nhận cho người kia sống nuôi con.

Tôi hỏi anh bạn đi Hà Nội: "Nghe nói kinh tế trong những năm sau này phát triển lắm phải không?" Anh trả lời: "Vâng, đúng thôi, bây giờ Hà Nội xây nhiều nhà cao tầng, nhiều khách sạn năm sao, nhưng nhà càng cao thì khoảng cách giàu nghèo càng lớn."

Nhìn hai cô gái, tuy xác nhưng mặt mày còn xinh xắn, tôi đùa: "Sao không đi Việt Nam để lấy chồng mà qua đây làm gì cho khổ thế này?"

Việc thuyết, ngừng thuyết

Tác Giả: Pháng-Vũ Võ Tam-Anh
Thứ Sáu, 11 Tháng 12 Năm 2009 14:31

Cô trá, 22 tuái, ngái im láng suy tá, còn cô lán, đá ba má i tuái, có vá có trình đá khá, chua chất:" á Viát Nam có thá bá bán cho Đái Hàn, cho Đái Loan. Giáa hai cái chát, chúng em láa cái chát ít nhác nhá hán." Tôi hái hán vì câu nói thiáu tá nhá cáa tôi đã gái trong lòng cô mát nái ray rác vô hán.

Nháng máu chuyán xót xa thác sá trên phái ghép lái thành mát cuán phim dài, thát dài, mái nói hát nháng gì trong tâm tá há và nháng gì đã xảy ra á Viát Nam sau hán ba má i năm hòa bình và tháng nhát đát nác.

Gáp ngái Viát Nam há váa máng váa sá. Há sá nhát là ngái cáa Tòa Đái Sá Viát Nam, đán đái u tra đá tao ráp đáa há trá lái Viát Nam. Há đáng cho mình là ká thù cáa nhà nác, có thá bá xá lý. Há cũng biát tháng khi chính phá Pháp trá vá thì cho mát ít tán, không biát có đán tay há không, hoác chính phá Pháp có thá trao đái báng mát sá tán nào đó đá bát đi mát gánh náng xá hái. Vì váy há kín đáo, nghi ngá và hình nhá có mát thá ká luát vô hình nào đó đáng đá náng lên há.

Mùa đông tái, kháp nác Pháp đáng rán rá bát đáu nháng bián pháp cáu trá. Tá nháng Resto du Coeur cho đán nháng Samu Social cáu trá cáp thái, năm nào cũng đác chuán bá chu đáo nháng ván có nhiáu thiáu sót. Lá tát nhiên là há cũng lo tái cho nháng ngái Viát Nam này, không phái chá vì lòng nhân đáo không thôi mà còn là mát nghĩa vá cao quý cáa con ngái đái vái con ngái.

Tuy nhiên há gặp mát trá ngái là nháng ngái này không dám ra khái ráng, vì lúc nào cũng nám náp sá "ông ká" tòa đái sá VC đán làm thát. Chính vá ân nhân, bà Louchaert đã thá lá vái tôi nhá váy báng đián thoái sau khi tôi thăm viáng. Náu không có nháng ân nhân đó đám thác phám cáu trá tái thì nháng ngái Viát Nam này đã bián thành nháng Tarzan thác sá cáa thá ká 21.

Vì trái tái, tôi phái vá vì đáng xa, anh em lách sá đáa tôi ra và chào hái rát nhã nhán. Trên khuôn mát sáng sáa cáa mái ngái tháy rõ mát ý chí cáng quyát vì nháng quyát đánh cáa há là có suy nghá chá không phái há đáng nái. Chá có mát đáu là trong suát cuác gáp gá, tôi không há tháy đác mát ná cái.

Trên đáng vá, khi nghe radio nói tái hái nghá Viát kiáu á Hà Nái, tôi ray rác bái câu hái là nháng ngái Viát Nam đáng á trong ráng Angres này có phái là đái táng cáa Nghá Quyát 36 không, hay đái táng cáa nó là máy ông Viát kiáu có lám đô la? Há có còn đác gái là "khúc ruát ngàn đám" không hay chá là mát khúc ruát tháa phái cát đi?

Việc tht, ngi tht

Tc Gi7843; Phng-Vũ Võ Tam-Anh

Th7913; S225;u, 11 Th225;ng 12 N259;m 2009 14:31

Paris, ngày 30 tháng Mi Mt 2009